

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Ing. V. Š.**, zast. Mgr. Martinem Kainem, advokátem se sídlem Nádražní 58/110, Praha, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2022, č. j. 55 Ad 4/2022-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalované, který měl spočívat v „*postupu žalované ve věci stanovení výše hornického důchodu na základě žalobcem podané žádosti o odstranění tvrdosti zákona dne 15. 11. 2017*“.

[2] Stěžovatel požádal dne 9. 2. 2011 o přiznání starobního důchodu; rozhodnutím ze dne 9. 8. 2017, č. j. XA, žalovaná změnila své původně zamítavé rozhodnutí ze dne 28. 6. 2011, č. j. XB, tak, že stěžovateli přiznala ode dne 30. 5. 2011 starobní důchod ve výši 11 698 Kč a dále stanovila podle příslušných nařízení vlády a vyhlášek Ministerstva práce a sociálních věcí valorizované výše důchodu až do dne vydání rozhodnutí. Žalovaná dospěla v rozhodnutí o přiznání starobního důchodu k závěru, že stěžovatel splňuje podmínky pro přiznání starobního důchodu podle § 74a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

[3] Dne 16. 11. 2017 požádal stěžovatel žalovanou o odstranění tvrdosti zákona. V podané žádosti uvedl, že žádá o „*úpravu starobního důchodu*“. Dle jeho názoru splnil nejen

podmínky pro přiznání starobního důchodu podle § 74a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, ale také podle dodatku č. 4 příkazu ministra práce a sociálních věcí č. 30/2006, podle něhož je žalovaná pověřena k rozhodování o odstranění tvrdosti zákona, pokud jde o žádosti o přiznání starobního důchodu spojené s prominutím podmínky získání doby zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (tzv. I. AA pracovní kategorie) potřebné pro nárok na starobní důchod v 55 až 59 letech, pokud doba chybějící do příslušné doby zaměstnání v I. AA pracovní kategorii činila nejvýše 364 dnů. V reakci na tuto žádost žalovaná stěžovateli sdělila, že o žádosti o odstranění tvrdosti zákona bude rozhodnuto po pravomocném skončení soudního řízení, neboť stěžovatel napadl žalobou rozhodnutí žalované ze dne 9. 8. 2017, č. j. XA, kterým mu byl přiznán starobní důchod.

[4] Rozhodnutí žalované o přiznání starobního důchodu bylo rozsudkem krajského soudu ze dne 17. 1. 2018, č. j. 49 Ad 10/2017-34, zrušeno, ke kasační stížnosti žalované byl však tento rozsudek rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu zrušen (viz rozsudek ze dne 26. 11. 2019, č. j. 1 Ads 24/2018-61, č. 3957/2020 Sb. NSS). Následným rozsudkem krajského soudu ze dne 6. 5. 2020, č. j. 49 Ad 10/2017-76, byla žaloba stěžovatele proti rozhodnutí o přiznání starobního důchodu zamítnuta. Krajský soud v posledně uvedeném rozhodnutí zdůraznil, že stěžovateli byl přiznán starobní důchod již při dosažení věku 55 let podle § 74a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, sporným tak zůstala pouze otázka, zda stěžovateli náleží zvýšení starobního důchodu podle § 76a zákona o důchodovém pojištění. K tomu krajský soud uvedl, že stěžovatel nesplnil potřebnou dobu pojištění získanou v pracovní kategorii I. AA. Nepracoval totiž v uranových dolech, ve kterých postačuje doba pojištění 10 let, nýbrž v dolech rudných, u nichž zákon vyžaduje 15 let pojištění. I kdyby tak soud po skutkové stránce stěžovateli zcela vyhověl (tj. pokud by považoval sporné období za práci v kategorii I. AA), získal by stěžovatel pouze 10 let a 361 dnů pojištění, což v daném případě pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu podle § 76a zákona o důchodovém pojištění nepostačuje (pozn. NSS kasační stížnost proti zmíněnému zamítavému rozsudku krajského soudu byla zamítnuta rozsudkem ze dne 2. 12. 2021, č. j. 6 Ads 128/2020-20).

[5] Rozhodnutím ze dne 19. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/145275-711/16, ministr práce a sociálních věcí nevyhověl žádosti stěžovatele o odstranění tvrdosti zákona, která se měla vyskytnout při provádění důchodového pojištění v souvislosti se vznikem nároku na úpravu starobního důchodu podle § 76a zákona o důchodovém pojištění. Ministr v uvedeném rozhodnutí dospěl k závěru, že tvrdost shledána nebyla.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[6] Stěžovatel podal ke krajskému soudu žalobu, v níž rozporoval postup žalované, která postoupila jeho žádost o odstranění tvrdosti zákona k vyřízení Ministerstvu práce a sociálních věcí, přestože to byla právě žalovaná, kterou ministr příkazem č. 30/2006 pověřil k rozhodování o odstranění tvrdosti zákona v těchto případech. Tímto pochybením pak vyvolala řetězec zjevných nespravedlností, proti kterým se stěžovatel dle svých tvrzení nemůže dále bránit.

[7] Usnesením ze dne 22. 11. 2022, č. j. 55 Na 31/2022-21 (věc byla později převedena do rejstříku Ad, pozn. NSS), krajský soud stěžovatele vyzval k odstranění vad žaloby tak, aby specifikoval, zda se domáhá ochrany proti nečinnosti žalované, nebo zda se jedná o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, přičemž v každém případě aby specifikoval žalobní návrh a uvedl, jakým způsobem byl na svých právech zkrácen.

pokračování

[8] V podání ze dne 27. 11. 2022 stěžovatel uvedl, že se jedná o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalované, který spatřuje v tom, že žalovaná (namísto aby o žádosti o odstranění tvrdosti zákona rozhodla sama) přenesla svoji pravomoc na Dávkovou komisi ministra práce a sociálních věcí, resp. samotné ministerstvo. Přestože stěžovatel pracoval celý život na jedné šachtě, žalovaná mu při výpočtu starobního důchodu některé odpracované dny neuznala. Dále žalobce uvedl, že je zkrácen na svých právech délkou řízení, která činí bezmála 12 let. V závěru tohoto podání formuloval následující žalobní petit: *„Žalovaná se zavazuje, aby ve věci žádosti žalobce ze dne 15. 11. 2017 postupovala podle přílohy č. III příkazu ministra č. 30/2006, ve znění dodatků č. 1 a 4 a podle tohoto dokumentu přepočítla důchodovou dávku žalobce zpětně od roku 2011, kdy mu vznikl nárok na starobní důchod.“*

[9] Krajský soud kasační stížností napadeným usnesením odmítl podanou žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), s tím, že jednání popsané v žalobě nemůže představovat zásah ve smyslu § 82 s. ř. s.

[10] Krajský soud v napadeném usnesení zdůraznil, že podmínkou přípustnosti zásahové žaloby je dostatečné plausibilní tvrzení, že daný úkon zasáhl do práv žalobce. Pokud je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., musí být žaloba odmítnuta, i kdyby byla tvrzení žalobce pravdivá. Zásahová žaloba je vůči ostatním typům žalob subsidiární, její pomocí proto nelze docílit posouzení jednotlivých procesních úkonů správního orgánu ve správním řízení, jejichž zákonnost má význam při posuzování konečného rozhodnutí. Prostřednictvím zásahové žaloby proto nelze podrobovat testu zákonnosti procesní úkony, které směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení.

[11] Tvrdost předpisů o sociálním zabezpečení lze odstranit na základě písemné a odůvodněné žádosti o odstranění tvrdosti, jak stanoví § 106 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“). Podle odst. 2 uvedeného ustanovení jsou rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení vyloučena ze soudního přezkumu. Kompetenční výluky ze soudního přezkumu nelze obcházet podáním zásahové žaloby, neboť tomu brání subsidiarita jednotlivých žalobních typů. Jádrem stěžovatelovy argumentace přitom spočívalo právě v tom, aby bylo vyhověno jeho žádosti o odstranění tvrdosti zákona a přepočtena výše jeho starobního důchodu. Stěžovatel nenamítal, že by o jeho žádosti nebylo vůbec rozhodnuto; nesouhlasil však s postupem žalované a s důvody rozhodnutí ministra práce a sociálních věcí. S ohledem na výše uvedené krajský soud uzavřel, že uplatnění zásahové žaloby nelze rozšiřovat na případy, kdy je výsledkem řízení o žádosti o odstranění tvrdosti zákona rozhodnutí, které je vyloučeno ze soudního přezkumu. Proto podanou žalobu odmítl.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[12] Proti usnesení krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, ve které odkázal na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Poté, co zrekapituloval předchozí průběh řízení, stěžovatel uvedl, že žalovaná namísto toho, aby o žádosti o odstranění tvrdosti zákona rozhodla přímo, v rozporu s dodatkem č. 4 příkazu ministra č. 30/2006 postoupila žádost stěžovatele Dávkové komisi ministra práce a sociálních věcí. Stěžovatel také uvedl, že se o tvrzeném zásahu dozvěděl až v okamžiku, kdy mu bylo doručeno

rozhodnutí ministra ze dne 19. 10. 2022, č. j. MPSV-2022/145275-711/16, kterým ministr jeho žádosti o odstranění tvrdosti nevyhověl. Podanou žalobou se pak domáhal primárně určení, že postup žalované byl nezákonným zásahem. Krajský soud však namísto toho podanou žalobu odmítl.

[13] Stěžovatel zdůraznil, že se nedomáhal přezkumu rozhodnutí ministra práce a sociálních věcí o nevyhovění jeho žádosti, ale konstatování toho, že postup žalované byl nezákonný, když v rozporu s dodatkem č. 4 příkazu ministra č. 30/2006 o jeho žádosti nerozhodla přímo žalovaná. V takovém případě tak nebylo namístě žalobu odmítnout; soud měl buď určit, že zásah byl nezákonný, nebo podanou žalobu zamítnout. Jelikož k tomu nedošlo, je výsledkem nesprávné soudní rozhodnutí, které lze hodnotit jako odepření spravedlnosti. V závěru kasační stížnosti stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2006, č. j. 3 Aps 3/2005-139, a na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, č. 1773/2009 Sb. NSS, z nichž dovozuje, že podaná žaloba měla být věcně posouzena, neboť nebyly splněny podmínky pro její odmítnutí.

[14] Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Stěžovatel napadl kasační stížností usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby. V takovém případě lze kasační stížnost opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační stížnost nesměruje proti meritornímu rozhodnutí krajského soudu, proto ani Nejvyšší správní soud nemůže přezkoumávat zákonnost toho, co podání žaloby předcházelo. Předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu může být pouze otázka, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatele odmítl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS). Nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. může obecně spočívat také v nesprávném posouzení právní otázky soudem (např. aplikuje-li soud výluky ze soudního přezkumu, která na věc nedopadá), nebo v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, zejména skutkových (např. odmítne-li soud podání pro opožděnost, ačkoliv rozhodné skutečnosti nezjistil), popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek, že došlo k odmítnutí návrhu a tím i odmítnutí soudní ochrany, ač pro takový postup nebyly splněny podmínky.

[18] Nejvyšší správní soud však neshledal v postupu krajského soudu vadu, pro kterou by bylo namístě napadené usnesení zrušit. Krajský soud se v napadeném usnesení vypořádal s tím, z jakých důvodů je nezbytné podanou žalobu odmítnout. K tomuto závěru přitom dospěl poté, co stěžovatele vyzval k odstranění vad žaloby. Na výzvu krajského soudu

pokračování

(usnesení ze dne 22. 11. 2022, č. j. 55 Na 31/2022-21) stěžovatel reagoval výslovným upřesněním, že podanou žalobu koncipuje jako zásahovou, přičemž zásah spatřuje právě v tom, jakým způsobem postupovala žalovaná při vyřizování jeho žádosti o odstranění tvrdosti zákona, a v tom, že délka řízení o přiznání starobního důchodu dosahovala bezmála 12 let.

[19] Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení však v § 106 odst. 2 výslovně stanoví, že *rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení jsou vyloučena ze soudního přezkumu*. O odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, rozhoduje ministr práce a sociálních věcí, přičemž ministr může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech (§ 4 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Toto pověření učinil ministr příkazem č. 30/2006, jehož příloha III. specifikuje konkrétní případy, v jakých rozhoduje o žádostech o odstranění tvrdosti zákona právě Česká správa sociálního zabezpečení (žalovaná). Toto pověření však nemá žádný vliv na zakotvení výluky ze soudního přezkumu. Jinými slovy, skutečnost, že ministr využil zákonné možnosti pověření žalované rozhodováním o odstraňování tvrdostí v jednotlivých případech, neznamena, že toto rozhodnutí prolamuje § 106 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve spojení s § 70 písm. f) s. ř. s.

[20] Výlukou uvedených rozhodnutí ze soudního přezkumu se opakovaně zabýval nejen Nejvyšší správní soud (k tomu srov. rozsudek ze dne 20. 11. 2008, č. j. 6 Ads 35/2008-37; ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 11/2018-50, ze dne 6. 6. 2023, č. j. 7 Ads 320/2022-31), ale také Ústavní soud; viz usnesení ze dne 19. 4. 2002, sp. zn. IV. ÚS 51/02; ze dne 23. 8. 2004, sp. zn. II. ÚS 154/04, či ze dne 21. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 109/19, kterým Ústavní soud odmítl ústavní stížnost směřující proti již zmíněnému rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Ads 11/2018-50. V posledně uvedeném usnesení Ústavní soud zcela jednoznačně potvrdil, že *„podle ustálené judikatury Ústavního soudu na odstranění tvrdosti zákona není právní nárok, a je tedy na zvážení ministryně, zda s přihlédnutím k okolnostem každého individuálního případu v konkrétní věci vyhoví či nikoliv. Protože zde neexistuje veřejné subjektivní právo stěžovatele na odstranění tvrdosti zákona, není zde nic, co by byl soud kompetentní přezkoumávat a na čem by mohl být stěžovatel činností moci výkonné krácen;“* přičemž *„pravomoci nezasahující do základních práv a svobod jednotlivců lze vyloučit ze soudního přezkumu (a contrario čl. 36 odst. 2 Listiny)“*. Současně také poznamenal, že *„pokud správní soudy v rámci napadených rozhodnutí nepřezkoumávaly rozhodnutí ministryně s odkazem na § 106 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, stanovící vyloučení rozhodnutí ministryně ze soudního přezkumu, neshledává Ústavní soud na jejich postupu nic protiústavního.“*

[21] Byť stěžovatel v podané kasační stížnosti namítal, že se nedomáhal přezkumu rozhodnutí ministra práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti zákona, na podanou žalobou je nutno nazírat prizmatem výše citované judikatury. Z podané žaloby je totiž evidentní, že stěžovatel fakticky brojil právě proti způsobu vyřizování jeho žádosti o odstranění tvrdosti zákona. To ostatně výslovně zopakoval i poté, co jej krajský soud vyzval k odstranění vad podané žaloby. I v podání ze dne 27. 11. 2022 výslovně ve formulovaném petitu požadoval, aby soud zavázal žalovanou konkrétním postupem *„ve věci žádosti žalobce ze dne 15. 11. 2017“*, tj. žádosti o odstranění tvrdosti zákona tak, aby *„přepočítla důchodovou dávku žalobce zpětně od roku 2011, kdy mu vznikl nárok na starobní důchod“*. Fakticky tak stěžovatel svými podáními brojil právě proti způsobu vyřízení jeho

žádosti o odstranění tvrdosti zákona, což je zřejmé také z jeho tvrzení obsaženého v kasační stížnosti, že se o tvrzeném nezákonném zásahu „dozvěděl až v okamžiku, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí ministra práce a sociálních věcí ze dne 19. 10. 2022.“

[22] Zjednodušeně tedy řečeno, stěžovatel se domáhá toho, aby o jeho žádosti o odstranění tvrdosti zákona rozhodla žalovaná tak, že jí vyhoví. Toho se však stěžovatel nemůže domáhat prostřednictvím zásahové žaloby, neboť ta je prostředkem ochrany proti jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, „nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.“. V projednávaném případě však zákon předpokládá, že o podané žádosti o odstranění tvrdosti zákona bude rozhodnuto, toto rozhodnutí je však podle § 70 písm. f) s. ř. s. ve spojení s § 106 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení vyloučeno ze soudního přezkumu. V daném případě tak nepřicházela v úvahu ani tzv. faktická nečinnost, tedy zásah spočívající v nezákonné nečinnosti, neboť tyto případy dopadají právě na situace, kdy není vydáváno rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. (viz již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 Aps 3/2008-98, body 18-20).

[23] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel k výzvě krajského soudu výslovně specifikoval svou žalobu jako žalobu zásahovou (stěžovatel netvrdil, že se mělo jednat o žalobu nečinností – tedy že žalovaná o jeho žádosti nerozhodla, naopak výslovně uvedl, že zásah spatřuje v „přenesení rozhodovací pravomoci“, resp. v postupu žalované, která „žádost postoupila ministerstvu práce a sociálních věcí“, na čemž trval i v podané kasační stížnosti), bylo zcela namístě podanou žalobu odmítnout. Krajský soud proto nepochybil, dospěl-li k závěru, že kompetenční výlukou obsaženou v § 106 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení nelze obcházet tím, že by soud na základě zásahové žaloby uložil žalované v rámci odstranění tvrdosti provést přepočtení výše jeho starobního důchodu, či přezkoumával jednotlivé procesní úkony v řízení, z něhož rozhodnutí o odstranění tvrdosti vzešlo. Naopak – správně uvedl, že uplatnění zásahové žaloby nelze rozšiřovat na případy, kdy je výsledkem řízení o žádosti o odstranění tvrdosti rozhodnutí, které je vyloučeno ze soudního přezkumu.

[24] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatelem v kasační stížnosti uvedená judikatura Nejvyššího správního soudu [rozsudek č. j. 3 Aps 3/2005-139 a usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Aps 6/2007-247, z nichž plyne závěr, že posouzení, zda úkon správního orgánu může být pojmově nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením ve smyslu § 82 s. ř. s., je otázkou důvodnosti žaloby (součástí rozhodnutí ve věci samé), nikoli otázkou existence podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] doznala dalšího judikaturního vývoje. Metodologií postupu při posuzování přípustnosti a důvodnosti zásahové žaloby se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém rozsudku ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS, na jehož závěry navázala judikatura v řadě dalších rozhodnutí (k tomu viz např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2018, č. j. 2 As 93/2016-138; ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 Afs 458/2018-42; ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 As 107/2020-85, či ze dne 20. 9. 2022, č. j. 5 As 172/2021-26).

pokračování

[25] Z posledně citovaných rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vyplývá, že je-li zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě vůbec nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., neboť chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu (tj. vůbec nelze připustit, že by se pojmově o zásah mohlo jednat), je namístě žalobu odmítnout. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud zcela souhlasí s názorem krajského soudu, že postup žalované při vyřizování žádosti o odstranění tvrdosti zákona nelze z povahy věci považovat za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. V opačném případě by se skutečně jednalo o nepřipustné obcházení kompetenční výluky uvedené v § 106 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve spojení s § 70 písm. f) s. ř. s., jakož i popření zásady subsidiarity zásahové žaloby ve vztahu k ostatním žalobním typům.

V. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. poslední věty zamítl.

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí náhradu nákladů řízení Nejvyšší správní soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. června 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu